

Sygn. akt I. C. 76/15

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 3 grudnia 2015 roku,

Sąd Rejonowy w Olecku Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący SSR Adam Kowalczyk

Protokolant sekr. sąd. Joanna Dzieszkiwicz

po rozpoznaniu w dniu 3 grudnia 2015 w Olecku

na rozprawie

sprawy z powództwa T. Z.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej w W.

o zapłatę

I. zasądza od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej

w W. na rzecz powoda T. Z. kwotę 11.000,00

(jedenaście tysięcy) złotych wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od tej kwoty od dnia 5 lutego 2015 roku do dnia zapłaty;

II. zasądza od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej

w W. na rzecz powoda T. Z. kwotę 3.967,00 (trzy tysiące dziewięćset sześćdziesiąt siedem) złotych tytułem zwrotu kosztów procesu, w tym 2.400,00 (dwa tysiące czterysta) złotych tytułem kosztów zastępstwa procesowego;

III. nakazuje pobrać od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej

w W. na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Olecku kwotę 431,60 (czterysta trzydzieści jeden i 60/100) złotych tytułem brakujących kosztów sądowych.

Sygn. akt I.C. 76/15

UZASADNIENIE

Powód T. Z. w pozwie złożonym w tut. Sądzie dnia 5 lutego 2015 roku wniósł o zasądzenie od pozwanego (...) Spółki Akcyjnej w W. kwoty 11.000,00 zł wraz z ustawowymi odsetkami, liczonymi od tej kwoty od dnia wniesienia pozwu do dnia zapłaty.

Domagał się również zasądzenia na swoją rzecz od pozwanego kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Uzasadniając swe żądanie powód podał, iż dnia 9 lipca 2014 roku małżonka powoda kierowała samochodem T. (...) i zderzyła się z innym uczestnikiem ruchu – samochodem ciężarowym. Wskutek tegoż zdarzenia w ww. pojeździe powoda marki T. doszło do licznych uszkodzeń. Samochód ten przed zdarzeniem był pojazdem nowym a powód posiadał wykupione ubezpieczenie auto casco u pozwanego. Po zgłoszeniu pozwanemu szkody, ten przeprowadził postępowanie likwidacyjne i z uwagi na rozmiar uszkodzeń ubezpieczonego pojazdu uznał szkodę całkowitą,

wypłacając powodowi świadczenie w kwocie 30.650,00 zł przy wartości pojazdu w stanie nieuszkodzonym przyjętej na 24.200,00 zł. W czasie rozmowy odbytej z serwisem (...) powód uzyskał informacje, że wartość pozostałości jest znacznie mniejsza, niż ustalił pozwany. Pozwany nie chciał zweryfikować swojego stanowiska. Powód zwrócił się więc do rzeczoznawcy celem wyceny pozostałości. Ten zaś określił ich wartość na 9.300,00 zł. Pozwany po analizie przesłanej mu ekspertyzy zwiększył odszkodowanie do 34.550,00 zł. Zdaniem powoda, powyższe nie wyczerpuje doznanej przez niego szkody, wobec tego żądanie pozwu w jego ocenie jest uzasadnione.

Pozwany (...) Spółka Akcyjna w W. wniósł o oddalenie powództwa oraz zasądzenie na swoją rzecz kosztów procesu, w tym kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

Argumentując swe stanowisko w sprawie przyznał, iż w okresie kiedy doszło do uszkodzenia samochodu powoda pojazd ten objęty był u pozwanego ochroną ubezpieczeniową w zakresie ubezpieczenia auto casco. Pozwany wskazał, iż w toku postępowania likwidacyjnego uznał swoją odpowiedzialność za szkodę powstałą w pojeździe powoda i wypłacił odszkodowanie w kwocie wskazanej w pozwie, jako różnica wartości pojazdu sprzed szkody (54.850,00 zł) a wartością pozostałości (20.300,00 zł).

Pozwany odwołał się tu do zapisów § 18 ust 4 ogólnych warunków ubezpieczeń i podał, że zgodnie z jego treścią wartość pozostałości określono w oparciu o program E. i jest wartością prawidłową. Ta przedstawiona przez powoda budzi wątpliwości w zakresie przyjętego procentu zniszczenia poszczególnych podzespołów pojazdu i nie odzwierciedla wartości rynkowej pozostałości.

Pozwany zakwestionował również wskazany w pozwie początkowy termin naliczania odsetek od żądania wskazanego w pkt 1 pozwu. Odwołując się do orzecznictwa Sądu Najwyższego (wyrok z dnia 7 lipca 2011 roku w sprawie II CSK 635/10) wskazał, iż w razie sporu co do wysokości świadczenia odszkodowawczego, odsetki od ustalonej przez sąd kwoty należą się od chwili wyrokowania.

Sąd ustalił, co następuje:

Powód T. Z., właściciel samochodu T. (...) nr rej (...) (data pierwszej rejestracji 27 sierpnia 2013 roku) zawarł w dniu 27 sierpnia 2013 roku z pozwanym (...) Spółką Akcyjną w W. umowę ubezpieczenia auto casco ww. pojazdu z okresem ubezpieczenia od 27 sierpnia 2013 roku do dnia 26 sierpnia 2014 roku. Sumę ubezpieczenia określono na 54.850,00 zł. Na potwierdzenie zawarcia ww. umowy wystawiona została polisa (...). Pozwany potwierdził uiszczenie przez powoda składki w łącznej kwocie 1.481,00 zł gotówką. Prawa i obowiązki stron umowy regulowały m.in. ogólne warunki ubezpieczenia pojazdów – uchwał zarządu (...) S.A. z dnia 31 stycznia 2012 roku. W umowie przewidziano stałą wartość pojazdu w okresie ubezpieczenia.

/dowód: kopia dowodu rejestracyjnego – akta szkodowe pozwanego, polisa k. 7-8, aneks do polisy k. 9, owu k. 50-63/

W dniu 9 lipca 2014 roku doszło do zdarzenia, w którym w pojeździe powoda doszło do licznych uszkodzeń: okładziny zderzaka przedniego, tłumika zderzaka przedniego, wspornika zderzaka przedniego, kraty wlotu powietrza, spoileru czołowego, reflektorów, reflektorów przeciwmglowych, błotnika przedniego prawego, błotnika przedniego lewego, nadkola wewnętrznego, osłony chłodnicy, pokrywy przedniej, zawiasów pokrywy przedniej, zamka pokrywy, wzmocnienia przedniego, osłony silnika, wnęki koła, podłużnic, szyby przedniej barwionej, kraty ozdobnej pasa podszybia, zbiornika wtryskiwaczy, poduszki powietrznej kierowcy, wahacza poprzecznego, tarczy koła, wspornika silnika, koła pasowego wału korbowego, obudowy silnika, alternatora, chłodnicy, tunelu wentylatora, korpusu dmuchawy, klimatyzacji-kondensatora, przewodów klimatyzacji, deski rozdzielczej i opony.

W chwili zdarzenia pojazd miał przejechane niecałe 13000 km.

/dowód: notatka urzędowa ze zdarzenia – akta szkodowe pozwanego, dokumentacja fotograficzna – płyta cd koperta k. 36, oraz akta szkodowe pozwanego, opinia biegłego R. S. (1) k. 72-96/

Po zgłoszeniu szkody pozwany przeprowadził postępowanie likwidacyjnej i pismem z dnia 30 lipca 2014 roku przyznał powodowi odszkodowanie w kwocie 30.650,00 zł jako różnicę wartości pojazdu sprzed szkody (54.850,00 zł) i po szkodzie (24.200,00 zł).

Powód pismem z dnia 21 sierpnia 2014 roku zażądał od pozwanego ponownego rozpatrzenia zgłoszonego żądania. Pozwany pismem z dnia 7 października 2014 roku podtrzymał swoje stanowisko.

Powód nieusatisfakcjonowany wysokością przyznanego świadczenia zwrócił się do rzeczoznawcy samochodowego M. O. o dokonanie wyceny szkody. Ten określił wartość pozostałości na kwotę 9.300,00 zł.

Po zgłoszeniu przez powoda żądania wypłacenia wyższego świadczenia w tym w oparciu o ww. ekspertyzę, pozwany pismem z dnia 30 grudnia 2014 roku przyznał powodowi dodatkowe 3.900,00 zł odszkodowania.

Pozwany celem weryfikacji rynkowej wartości pozostałości pojazdu powoda przeprowadził również aukcję ofert. Oferta zwycięska- najwyższa opiewała na 16.555,00 zł. Najniższą ofertę przedstawiono na 4.130,00 zł.

/dowód: zgłoszenie szkody, kosztorys – w aktach szkodych pozwanego, pismo pozwanego z 30.07.2014 roku k. 15, pismo powoda z 21.08.2014 roku k. 14, pismo pozwanego z 7.10.2014 roku k. 13, ekspertyza k. 16-31, pismo powoda z 20.10.2014 roku k. 12, pismo pozwanego z dnia 30.12.2014 roku k. 10, pismo pozwanego z 29.12.2014 roku k. 11, wyliczenie szkody k. 64, wydruk przebiegu aukcji k. 112-115/

Wartość rynkowa samochodu powoda w stanie nieuszkodzonym, wyliczona na chwilę zdarzenia z dnia 9 lipca 2014 roku wynosiła 42.300 zł. Wartość rynkowa tego pojazdu w stanie uszkodzonym wskutek zdarzenia z dnia 9 lipca 2014 roku to kwota 8.800,00 zł. Koszt naprawy samochodu powoda przy użyciu elementów oryginalnych i przyjęciu stawek roboczogodziny w miejscu zamieszkania powoda na poziomie 90 zł netto wynosi 62.095,35 zł. Pojazd nie nosił żadnych oznak uszkodzeń innych niż związanych ze zdarzeniem z dnia 9 lipca 2014 roku.

/dowód: opinia biegłego R. S. k. 72-96, opinia uzupełniająca k. 136-160/

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o wskazane wyżej dowody.

Sąd oddalił wniosek pozwanego o przesłuchanie powoda. Pomijając akcesoryjność takiego dowodu, co jasno wynika z treści art. 299 k.p.c. wskazać należy, iż informacje w powyższym zakresie powód przedstawił na rozprawie w dniu 12 maja 2015 roku. Podkreślić należy, iż Sąd nie znalazł podstaw do weryfikowania w tym zakresie stanowiska powoda i przedstawionych przez niego twierdzeń. Pozwany pomija zupełnie fakt, iż samochód ten był w chwili zdarzenia niespełna rocznym pojazdem. Jego przebieg – niespełna 13.000,00 km daje obraz ograniczonego użytkowania tego samochodu. Jednocześnie podczas oględzin pojazdu po zdarzeniu przez likwidatora pozwanego nie były akcentowane żadne inne uszkodzenia niż te będące skutkiem zdarzenia z dnia 9 lipca 2014 roku, znajdujące również odzwierciedlenie w notatce urzędowej sporządzonej przez Policję tuż po zdarzeniu.

Sąd nie znalazł również podstaw do kwestionowania opinii biegłego R. S. (1). Na wskazane przez pozwanego zarzuty do opinii (pismo k. 110-111) biegły udzielił odpowiedzi, w opinii uzupełniającej przeprowadzając również symulację ustalenia wartości pozostałości przy przyjęciu stałej wartości pojazdu w całym okresie ubezpieczenia i założeniu, że jest ona pochodną tejże wartości. Przełożenie powyższych wyliczeń na treść rozstrzygnięcia zostanie rozwinięta w dalszej części uzasadnienia.

Marginalnie wyjaśnić należy, iż w polisie wskazano nr rej samochodu powoda (...) 71GE zamiast prawidłowego (...) 71GL. Omyłka ta, w istocie oczywista, nie wpływa w żaden sposób na zakres zobowiązania pozwanego z tej umowy, czego z resztą sam nie podnosił.

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z treścią art. 805 § 1 k.c., przez umowę ubezpieczenia zakład ubezpieczeń zobowiązuje się spełnić określone świadczenie w razie zajścia przewidzianego w umowie wypadku, a ubezpieczający zobowiązuje się zapłacić składkę. Treść § 2 pkt 1 cytowanego przepisu stanowi, iż świadczenie zakładu ubezpieczeń polega w szczególności na zapłacie przy ubezpieczeniu majątkowym – określonego odszkodowania za szkodę powstałą wskutek przewidzianego w umowie wypadku.

W niniejszej sprawie roszczenie swe powód wywodził właśnie z łączącej go pozwanym umowy dobrowolnego ubezpieczenia komunikacyjnego autocasco potwierdzonego wskazaną wyżej polisą obejmującą okresem ubezpieczenia również i datę, w której doszło do wskazanego w pozwie zdarzenia.

Co do zasady pozwany swojej odpowiedzialności w powyższym zakresie nie kwestionował. Sporną pomiędzy stronami była w istocie jedynie wysokość należnego powodowi w związku z tym odszkodowania, sprowadzająca się w istocie do prawidłowości przyjmowanych przez strony sposobów wyliczeń tej wartości.

W kontekście zapisów powyższej umowy (i stanowiących jej integralną część ogólnych warunków ubezpieczenia) oceniać zatem należało żądanie zgłoszone w pozwie.

Zgodnie z powołaną umową (jak również zapisami ogólnych warunków ubezpieczenia) pozwany zobowiązał się udzielać ochrony ubezpieczeniowej w zakresie szkód powstałych w stanowiącym własność powoda pojeździe opisanym w polisie, polegających na uszkodzeniu, zniszczeniu lub utracie pojazdu wraz z wyposażeniem wskutek zajścia wypadku ubezpieczeniowego (§7 ust 1). Pozwany nie wskazywał przy tym, aby zachodziły jakiegokolwiek okoliczności wyłączające co do zasady jego odpowiedzialność.

Tym samym niewątpliwym w okolicznościach sprawy niniejszej było, iż szkoda w pojeździe powoda powstała na skutek zdarzenia warunkującego odpowiedzialność pozwanego jako ubezpieczyciela.

Wedle treści § 18 ust. 2 owu, koszt naprawy pojazdu stanowiący postawę do ustalenia szkody całkowitej ustala się na podstawie kalkulacji kosztów naprawy sporządzonej przez pozwanego według zasad zawartych w systemie E. lub A. ze wskazaniem w tym przepisie szczegółowych danych branych pod uwagę. Jednocześnie koszty naprawy ww. opisane, po myśli § 18 ust 3 nie stanowią podstawy do ustalenia wartości odszkodowania.

Niewątpliwie, co też nie było przez pozwanego kwestionowane, koszty naprawy pojazdu powoda pozostają na takim poziomie, iż szkodę tą należy również w kontekście treści § 3 pkt 55 owu kwalifikować jako szkodę całkowitą.

Po myśli § 18 ust 4 owu pozwany w sytuacji szkody całkowitej ustala odszkodowanie w wysokości wartości pojazdu w dniu ustalenia odszkodowania pomniejszonej o wartość rynkową pozostałości, z uwzględnieniem warunków umowy AC, przy czym wartość rynkowa pozostałości jest ustalana indywidualnie, w zależności od rozmiaru uszkodzeń i stopnia zużycia eksploatacyjnego pojazdu lub jego części (zespołów).

Podkreślić w tym miejscu należy, iż nie ma pomiędzy stronami sporu co do tego, że wartość wyjściową pojazdu (wartość sprzed szkody) jest kwota wskazana w umowie ubezpieczenia i polisie. Zgodnie z wolą stron, wartość ta w okresie ubezpieczenia nie miała ulegać obniżeniu. Co do zasady zgodzić się należy z pozwanym, iż wartość pozostałości, jest pochodną wartości pojazdu sprzed szkody.

Nie ma jednak żadnych podstaw do tego, aby wartość pozostałości w niniejszej sprawie określana była jedynie w oparciu o podstawienie wartości pojazdu sprzed szkody (z uwzględnieniem zapisów umowy dotyczących niezmienności wartości w okresie ubezpieczenia) do wzoru i przyjęcie tak uzyskanej sumy za prawidłową.

Wbrew jednak twierdzeniom pozwanego, nie sposób przyjmować, aby konieczność takiego ustalenia wartości pozostałości wynikała z owu. Już z treści § 3 pkt 76 wynika wprost, że pozwany nie wiąże sztywno ustalenia wartości pojazdu z żadnym katalogiem/systemem. Dyrektywa ustalenia wartości w oparciu o system E. lub A. znajduje się w regulacjach dotyczących szkody częściowej. Na podstawie danych z ww. systemów pozwany jedynie (§ 18 ust 2

owu) ustala jedynie koszty naprawy służące do określenia, czy w konkretnym przypadku zachodzi szkoda całkowita, zastrzegając jednocześnie, że takie wyliczenie nie stanowi podstawy do ustalenia wysokości odszkodowania (§ 18 ust 3 owu).

O ile istotnie w § 18 ust 4 owu pozwany na użytek określenia odszkodowania w przypadku szkody całkowitej - celem ustalenia wartości pojazdu w dniu ustalenia odszkodowania – odwołuje się do warunków umowy (tu niezmienna wartość pojazdu w okresie ubezpieczenia), to nie można przyjmować, aby wiązał ustalenia wartości pozostałości z jakimkolwiek systemem/katalogiem. W § 18 ust 4 owu wyraźnie bowiem wskazane zostało, że „wartość rynkowa pozostałości jest ustalana indywidualnie, w zależności od rozmiaru uszkodzeń i stopnia zużycia eksploatacyjnego pojazdu [...]”. Powyższy zapis można więc rozumieć jedynie w ten sposób, iż wartość pozostałości ma odpowiadać wartości rynkowej. Taki też co do zasady jest cel ustalenia stałej wartości pojazdu w okresie ubezpieczenia. Jakkolwiek w niniejszej sprawie, z uwagi na wiek pojazdu powoda, stawka ubezpieczenia przy przyjęciu niezmiennej wartości pojazdu nie uległa podwyższeniu, to celem takiego uregulowania od strony pozwanego jest uatrakcyjnienie swojej oferty. Kliencie posiadający nowe samochody, korzystają z takiej oferty bez dodatkowych opłat. Ci ze starszymi samochodami (ponad 5-letni okres eksploatacji), muszą w tym przypadku zapłacić składkę wyższą. Pozwany w tym ostatnim przypadku bierze na siebie ryzyko wypłaty wyższego odszkodowania, niemniej jednak za wynagrodzeniem.

Jak już wskazano wyżej, zapisy § 18 ust 4 owu, wbrew twierdzeniom pozwanego nie zawierają normy innej treści niż nakaz ustalenia wartości rynkowej pozostałości w przypadku szkody całkowitej. Nie wiążą tu jednocześnie stron umowy żadne dyrektywy co do systemu w którym należy tą wartość ustalić.

Taką zaś wartość rynkową pozostałości biegły w niniejszej sprawie określili na 8.800,00 zł.

Wyjaśnić w tym miejscu należy, iż w myśl art. 361 § 1 k.c. zobowiązany do odszkodowania ponosi odpowiedzialność tylko za normalne następstwa działania lub zaniechania, z którego szkoda wynikła. W powyższych granicach, w braku odmiennego przepisu ustawy lub postanowienia umowy, naprawienie szkody obejmuje straty, które poszkodowany poniósł, oraz korzyści, które mógłby osiągnąć, gdyby mu szkody nie wyrządzono (art. 361 § 2 k.c.). Naprawienie szkody powinno przy tym nastąpić, według wyboru poszkodowanego, bądź przez przywrócenie stanu poprzedniego, bądź przez zapłatę odpowiedniej sumy pieniężnej. Jednakże gdyby przywrócenie stanu poprzedniego było niemożliwe albo gdyby pociągało za sobą dla zobowiązanego nadmierne trudności lub koszty, roszczenie poszkodowanego ogranicza się do świadczenia w pieniądzu (art. 363 § 1 k.c.).

Z uwagi na treść art. 805 § 1 k.c. oczywistym jest, iż obowiązek pozwanego wynikający z umowy ogranicza się do świadczenia w pieniądzu. Niemniej jednak pozostałe reguły wskazane w cytowanym przepisie art. 363 k.c. znajdują w sprawie zastosowanie.

Pozwany, z uwzględnieniem zapisów umowy, winien więc wyrównać szkodę, z uwzględnieniem różnicy wartości pojazdu sprzed szkody (54.850,00 zł) i po szkodzie (8.800,00 zł).

Roszczenie powoda mieści się w powyższych granicach, dlatego też należało je w całości uwzględnić.

Odnośnie odsetek Sąd orzekł w oparciu o treść art. 481 § 1 i 2 k.c. w zw. z art. 817 § 1-3 k.c. Powód zgłosił szkodę bezpośrednio po zdarzeniu. Pozwany z resztą powyższego faktu nie kwestionował. Uwzględnivszy treść zebranego w sprawie materiału dowodowego wskazać należy jednoznacznie, iż treść żądania powoda, określonego co do wysokości, była pozwanemu znana co najmniej na 30 dni przed wniesieniem pozwu w sprawie. Skoro w dacie tej zarówno sama zasada odpowiedzialności była znana, a przy tym i również jej zakres (zweryfikowany później przez pozwanego na kwotę niższą) to roszczenie powoda w zakresie odsetek należy uznać za usprawiedliwione w całości. Termin o którym mowa w art. 817 § 1 k.c. nie może być bowiem utożsamiany ze zwolnieniem ubezpieczyciela przez ustawodawcę z obowiązku zapłaty odsetek za okres opóźnienia w sytuacji, gdy w tym czasie ubezpieczyciel nie tylko miał teoretyczną możliwość ustalenia wysokości odszkodowania, ale faktycznie zrobił to, niemniej jednak w wysokości niższej niż żądał powód.

Stąd treść pkt I wyroku.

O kosztach procesu (pkt II wyroku) orzeczono na podstawie art. 98 § 1 k.p.c. w zw. z § 6 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (j.t Dz. U. z 2013r., poz. 461 ze zm.), obciążając pozwanego poniesionymi przez powoda kosztami. Na koszty te złożyły się: wynagrodzenie pełnomocnika powiększone o opłatę skarbową od pełnomocnictw (2.400,00 zł + 17 zł opłaty skarbowej), wynagrodzenie biegłego sądowego wypłacone z zaliczki uiszczonej przez powoda (1.000,00 zł) oraz opłata sądowa uiszczona przez powoda (550,00 zł).

Brakujące koszty sądowe (pkt III wyroku) tymczasowo pokryte przez Skarb Państwa, w oparciu o przepis art. 83 ust 2 w zw. z art. 113 ust 1 uoksc winny być rozliczone w orzeczeniu kończącym postępowanie w sprawie wedle zasad wskazanych w art. 113 uoksc. Brakujące koszty sądowe w niniejszej sprawie obciążają pozwanego jako przegrywającego proces. Koszty te w łącznej kwocie 431,60 zł (98,60 zł + 333,00 zł) wynikają z pokrycia kosztów wynagrodzenia biegłego przez Skarb Państwa ponad sumy tego wynagrodzenia wypłacone z uiszczonej przez powoda zaliczki.

/-/ SSR Adam Kowalczyk